

P6_TA-PROV(2005)0461

Príprava konferencie WTO

Uznesenie Európskeho parlamentu o prípravách na šiestu ministerskú konferenciu Svetovej obchodnej organizácie v Hongkongu

Európsky parlament,

- so zreteľom na závery Rady z 18. októbra 2005o rozvojovej agende WTO z Dohy,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. mája 2005 o hodnotení kola rokovaní v Dohe v nadväznosti na rozhodnutie Generálnej rady WTO z 1. augusta 2004¹,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o ministerských konferenciách WTO, predovšetkým na uznesenia z 25. októbra 2001² a 3. júla 2003³,
 - so zreteľom na rozhodnutie o pracovnom programe z Dohy, ktoré Generálna rada WTO prijala 1. augusta 2004,
 - so zreteľom na ministerské vyhlásenie WTO z Dohy zo 14. novembra 2001,
 - so zreteľom na závery schôdze parlamentnej konferencie o WTO, konanej v novembri 2004, organizovanej spoločne medziparlamentnou úniou a Európskym parlamentom,
 - so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 36, 27 a 133,
 - so zreteľom na článok 103 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže multilaterálny obchodný systém v rámci WTO počas uplynulých 50 rokov výrazne prispieval k hospodárskemu rastu, rozvoju a zamestnanosti, hoci jeho prínosy boli nerovnomerné, najmä pre mnohé rozvojové krajiny,
- B. keďže medzinárodný obchod môže zohrávať významnú úlohu pri podpore hospodárskeho rozvoja a zmierňovaní chudoby; keďže ministri WTO uznali, že je potrebné, aby všetky národy mali osov zo širších možností a zvýšenia blahobytu, ktoré môže prinášať multilaterálny obchodný systém, a aby sa zaviazali začleniť potreby a záujmy rozvojových krajín, najmä tých najmenej rozvinutých, do pracovného programu z Dohy ako jeden z jeho hlavných bodov; konštatuje, že lepší prístup k trhom, vyvážené predpisy, cielená, trvalo financovaná technická pomoc a programy na budovanie kapacít zohrávajú v tomto kontexte dôležitú úlohu,
- C. keďže Generálna rada WTO 1. augusta 2004 opätovne potvrdila ministerské vyhlásenia a rozhodnutia prijaté v Dohe, ako aj jednoznačný záväzok všetkých členov uplatňovať ich, a vypracovala rámec pre rokovania s cieľom ukončiť pracovný program z Dohy a úspešne uzavrieť rokovania začaté v Dohe,

¹ Prijaté texty, P6_TA(2005)0182.

² Ú. v. EÚ C 112 E, 9.5.2002, s. 321.

³ Ú. v. EÚ C 74 E, 2.3.2004, s. 861.

- D. keďže hlavným cieľom Rozvojovej agendy z Dohy je hospodársky pokrok v rozvojových krajinách; keďže týmto cieľom by sa mali riadiť všetky etapy rokovaní, aby sa dospelo ku konkrétnym a udržateľným výsledkom rozvoja; keďže čisté hospodárske prínosy ako výsledok rokovaní musia narastať predovšetkým v najmenej rozvinutých krajinách (NRK) s cieľom pokročiť v dosahovaní rozvojových cieľov milénia,
- E. so zreteľom na to, ako úspešný výsledok prispeje k vytváraniu pracovných miest, rastu a bezpečnosti v Európe prostredníctvom ďalších možností pre vývozcov z EÚ v prosperujúcom a otvorenom svetovom hospodárstve a prostredníctvom výhod plynúcich zo stabilnejšieho sveta,

Všeobecne

1. pokladá za nevyhnutné, aby boli rokovania v Dohe úspešné a bolo tak možné posilniť multilaterálny obchodný systém a zabezpečiť napredovanie a harmonický rozvoj svetového hospodárstva; opätovne vyjadruje svoju jednoznačnú podporu zakotveniu rozvoja ako ústredného bodu rokovaní v Dohe a zdôrazňuje, že cieľom rokovaní musí byť odstránenie chudoby a spravodlivejšie rozloženie výhod vyplývajúcich z globalizácie; s poľutovaním konštatuje, že počas rokovaní predchádzajúcich rokovaniam v Hongkongu sa nedosiahol významný pokrok;
2. žiada Komisiu a ostatných obchodných partnerov, aby rešpektovali ambiciózny program Rozvojovej agendy z Dohy a plne brali ohľad na jej rozvojový rozmer; je vážne znepokojený závažnými a škodlivými dôsledkami, ktorými by sa zlyhanie prejavilo na multilaterálnom obchodnom systéme; žiada preto, aby konštruktívna šiesta ministerská konferencia v Hongkongu vytvorila cestu pre úspešné ukončenie Rozvojovej agendy z Dohy na rok 2006;
3. zdôrazňuje, že výsledky Rozvojovej agendy z Dohy musia byť vyvážené a musia obsahovať záväzky v každom kľúčovom sektore rokovaní v Dohe;
4. žiada všetky zúčastnené strany, najmä rozvinuté a vyspelejšie krajiny, aby prevzali zodpovednosť pri prípravách rokovaní v Hongkongu s cieľom priblížiť ich k úspešnému záveru; zastáva názor, že všetky strany by mali vyvinúť snahu primeranú ich stupňu rozvinutosti a rokovacej pozícii;

Poľnohospodárstvo

5. pripomína, že výsledky v oblasti poľnohospodárstva, ktoré je potrebné dosiahnuť počas rokovaní v Hongkongu, musia zahŕňať postupné zrušenie všetkých vývozných dotácií súbežne vo všetkých rozvinutých členských krajinách WTO, vrátane tých, ktoré sú poskytované vo forme potravinovej pomoci alebo prostredníctvom štátnych obchodných podnikov, a ostatných vývozných dotácií;
6. zdôrazňuje, že je rovnako potrebné výrazne znížiť domácu podporu, ktorá narúša obchodovanie, ako aj podstatne zlepšiť prístup na trh; v tejto súvislosti znovu vyjadruje svoju podporu reforme spoločnej poľnohospodárskej politiky;
7. zdôrazňuje, že na obchodných rokovaníach by sa mal rešpektovať multifunkčný charakter poľnohospodárstva EÚ; potvrdzuje dôraz, ktorý EÚ kladie na neobchodné záujmy s cieľom zabezpečiť kvalitu a bezpečnosť potravín, ochranu životného prostredia, ako aj

zamestnanosť vo vidieckych oblastiach a ich rozvoj;

8. žiada, aby sa počas súčasného kola rokovaní geografickým charakteristikám skutočne priznala úloha faktorov v rozvoji regiónov a prostriedku na udržanie kultúrnych tradícií;
9. trvá na tom, že je dôležité, aby sa našlo riešenie pre citlivé produkty, ktoré by plne rešpektovalo zásady rozvojových rokovaní v Dohe; žiada, aby sa našlo účinné riešenie problematiky bavlny; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že do konca roku 2010 sa v rozvinutých krajinách musí zrušiť akákoľvek vývozná podpora pre bavlnu a vyzýva predovšetkým USA, aby nasledovali EÚ a reformovali svoj trh s bavlnou;

Prístup na trh s nepoľnohospodárskymi výrobkami (NAMA)

10. zdôrazňuje, že rokovania v rámci WTO o NAMA je potrebné čo najviac urýchliť; domnieva sa, že obchodné bariéry medzi rozvinutými a rozvojovými krajinami, ale aj medzi rozvojovými krajinami navzájom, sú prekážkou trvalo udržateľného rozvoja; domnieva sa, že v záujme ďalšieho otvárania sa trhov juh-juh je nevyhnutné, aby vyspelejšie krajiny vzali na seba zodpovednosť za otvorenie svojich trhov pre NRK, a zastáva názor, že je potrebné venovať pozornosť aj otázke oslabovania preferencií;
11. trvá na tom, že pravidlo, ktoré sa má prijať na rokovaníach NAMA, musí rešpektovať dohodnutú zásadu neúplnej reciprocity a situáciu rozvojových krajín, ktoré vo všeobecnosti uplatňujú vysoké priemyselné tarify vedúce k značným rozpočtovým príjmom; zdôrazňuje, že toto pravidlo musí umožňovať primeranú ochranu vznikajúcich odvetví, podporovať industrializáciu a diverzifikáciu hospodárstva a zabezpečovať zamestnanosť, najmä v prípade NRK;
12. konštatuje, že je strategicky dôležité, aby všetci obchodní partneri v odôvodnených prípadoch odstránili aj netarifné bariéry, keďže tieto bránia prístupu na trh, čo môže ešte viac platiť v prípadoch ďalšieho zníženia tarifných bariér;

Služby

13. uznáva, že je dôležité, aby sa na ministerskej konferencii v Hongkongu položili základy pre ambicióznú dohodu o obchode so službami, ktorá by na jednej strane zlepšovala prístup na trh poskytovateľom služieb z EÚ a ktorá by na druhej strane v súlade s dohodou GATS zaručovala schopnosť všetkých členov WTO regulovať svoje odvetvie služieb; konštatuje, že EÚ má veľký záujem na rozšírení exportných príležitostí pre poskytovateľov služieb; domnieva sa, že v tejto oblasti - s výnimkou zdravotníctva, vzdelávania a audiovizuálnych služieb - je nutné výrazne pokročiť;
14. nalieha na rozvinuté a nastávajúce členské krajiny WTO, aby preukázali rovnakú úroveň záväzku ako je ten, ktorý je obsiahnutý v revidovanej ponuke EÚ z januára 2005 a aby predložili tomu zodpovedajúce ponuky; zdôrazňuje, že vzhľadom na doterajšie nedostatočné napredovanie rokovaní z Dohy je potrebné preskúmať doplnkové možnosti ďalšieho otvárania sa trhov so službami s náležitým zohľadnením záujmov NRK; požaduje väčšiu transparentnosť rokovaní týkajúcich sa GATS;

Otázky súvisiace s rozvojom

15. je presvedčený o tom, že obchod spojený s poskytovaním pomoci a odpustením dlhu je

nevyhnutný na dosiahnutie rozvojových cieľov milénia 2015; preto požaduje, aby sa už na ministerskej konferencii v Hongkongu dospelo ku konkrétnym výsledkom v súvislosti s rozvojovými aspektmi kola rokovaní v Dohe; domnieva sa, že neoddeliteľnou súčasťou dohôd WTO by malo byť uplatňovanie osobitného a diferencovaného prístupu;

16. vyzýva všetky rozvinuté krajiny, aby otvorili svoje trhy a umožňovali všetkému tovaru z NRK prístup bez taríf a kvót tak, ako to už robí EÚ najmä na základe iniciatívy „Všetko okrem zbraní“; plne podporuje myšlienku „bezplatného kola“ pre najmenej rozvinuté a najohrozenejšie krajiny; zdôrazňuje, že toto by predstavovalo dôležitý stimul pre obchod sever-juh;
17. zdôrazňuje, že NRK nebudú nikdy schopné využiť otváranie sa trhov rozvinutejších krajín, ak takéto opatrenia nebude dopĺňať technická pomoc v oblasti obchodu;
18. požaduje koherentné poskytovanie „pomoci pre obchod“ tým rozvojovým krajinám, ktoré budú potrebovať pomoc na vybudovanie kapacít potrebných na využitie prínosov z lepšieho prístupu na trh a lepších obchodných pravidiel, ako aj na to, aby mohli diverzifikovať výrobné základne, nahradiť zdroje získané z cieľ inými fiškálnymi zdrojmi a splniť záväzky dané v rámci WTO;
19. žiada, aby sa v oblasti TRIPs (právo duševného vlastníctva súvisiace s obchodom) a TRIMs (investičné opatrenia v oblasti obchodu) urýchlene našlo trvalé riešenie na účel zabezpečenia prístupu k liekom tým krajinám, ktoré nedisponujú výrobnou kapacitou a ktoré majú problémy v oblasti verejného zdravia;

Ďalšie témy

20. vyzýva ministerskú konferenciu v Hongkongu, aby výrazne pokročila aj v niektorých ďalších otázkach; zdôrazňuje význam napomáhania obchodu s cieľom zlepšiť výmenu tovaru a služieb medzi krajinami, najmä medzi rozvojovými krajinami; trvá na vyjasnení colných postupov a výraznom odbúraní byrokracie v týchto postupoch;
21. zdôrazňuje dôležitosť konkrétnych výsledkov týkajúcich sa vytvorenia silnejších multilaterálnych pravidiel v oblasti antidumpingových opatrení, dotácií a kompenzačných opatrení so zreteľom na potreby rozvojových krajín a NRK; žiada o napredovanie v oblasti TRIPs a o konanie namierené proti falšovaniu a pirátstvu; domnieva sa, že splnenie týchto cieľov posilní multilaterálny obchodný systém;
22. trvá na tom, že na rokovaníach v Dohe je dôležité brať do úvahy aj otázky netýkajúce sa obchodu, ako sú napr. sociálne, environmentálne a kultúrne otázky, zdôrazňuje, že absencia diskusie o zamestnanosti a sociálnych otázkach v obchodných rokovaníach by v členských štátoch WTO mohla mať negatívny vplyv na občiansku podporu výsledkov rokovaní v Hongkongu;
23. vyzýva na to, aby rokovania o obchode a životnom prostredí viedli k stanoveniu primeraných spôsobov ako zabezpečiť, aby boli všetky ustanovenia v oblasti obchodu v súlade s opatreniami týkajúcimi sa obchodu obsiahnutými v mnohostranných dohodách o životnom prostredí (MEA);

Reforma a transparentnosť WTO

24. vyzýva Komisiu, aby ho v plnej miere informovala pred aj počas ministerskej konferencie v Hongkongu, ako aj v celom priebehu rokovaní, a aby viedla pravidelný dialóg o základných prvkoch rokovacieho mandátu EÚ; pripomína právo nadobudnuté na konci uruguajského kola rokovaní podriaďiť závery z výsledkov ďalších kôl súhlasu Európskeho parlamentu;
25. zdôrazňuje dôležitosť zachovania podpory verejnosti aj politických predstaviteľov pre multilaterálny obchodný systém WTO; kladie dôraz na naliehavú potrebu zvýšenia informovanosti verejnosti a uskutočnenia diskusie o reforme WTO;
26. trvá na nevyhnutnosti reformy WTO vrátane zdokonalenia rokovacích postupov s cieľom zvýšiť efektívnosť a transparentnosť a dosiahnuť istý stupeň konsenzu medzi členmi WTO; takisto zdôrazňuje význam reformy mechanizmu riešenia sporov v rámci WTO;
 -
 - ◦
27. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a generálnemu riaditeľovi WTO.